



FEDERACIO
DEMOCRACIA
SOCIALISME

REDACCIO :

Josep PALLACH
Rue Gaston-Mangin
Bât. B - Esc. 5 - Ap. 53
MONTGERON (S -et-O).

ADMINISTRACIO :

M. MIQUEL

26, rue des Potiers — Toulouse (H.-G.)
C. Ch. Postaux : 1792-75 - Toulouse

Endavant

Preu de l'exemplar: 20 francs.

Suscripció l'any: 250 francs.

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

UNITAT : POSICIONS CLARES

A iniciativa de la C.N.T. han començat unes converses per arribar a un Front Antifranquista espanyol. Quant per part dels amics confederals se'ns demana oficiosament la nostra opinió, digüerem el que pensàvem. Encoratjàrem la iniciativa, però no vàrem amagar gens que preveïem moltes dificultats. Aquestes, al nostre entendre, son de dos ordres : unes provenen del mètode escollit per a realitzar l'acord; les altres neixen de qüestions de fons que és necessari aclarir abans.

Pel qu fa al mètode, ja se sap que la C.N.T. reunificada adoptà els acords de Limoges, que decidien adreçar-se, de cap i de nou, únicament a les organitzacions existents l'any 1936. A nosaltres ens sembla desencertada aquesta condició, la qual pot ésser difícilment entesa per la gent de l'Interior. Malgrat els esforços de la dictadura franquista per parar la marxa de l'història, han anat passant coses, moltes coses, en aquesta vida subterrània de la guerra, de la clandestinitat i de l'exili. Hi ha coses que ens agraden i altres que no. El que no podem evitar és llur existència.

El Moviment Socialista de Catalunya, per bé que pregona arrelat en el moviment obrer de Catalunya de molt abans del 1936, és una organització nova, i no sols no té cap inconvenient en dir-ho sino que creu que les antigues organitzacions han de renovar-se pregona si volen adaptar-se als moments actuals. No té res d'estrany doncs que diguessim que ens semblava molt més positiu partir de les realitats actuals, àdhuc dels esforços que ja s'havien fet, schretot a Catalunya i Euzkadi on aquests problemes de l'unitat pràcticament estan resolts des de fa temps.

Dit això reperavem — i repetim — que desitgem que es vagi endavant, sigui quin sigui el mètode inicial. En política, quan es vol fer quelcom de positiu s'ha de comptar sempre amb els fets. I els fets són els de l'any 1961, i no els del 1936, malgrat la fidelitat que tots hem de sentir per aquella gesta. Aquesta veritat, tard o d'hora s'imposarà a tot-hom.

Les qüestions de fons són més importants, però és clar que per la C.N.T.,

fidel al seu programa federalista no poden presentar problemes. Es tracta d'unir-nos. Per què fer? Per expulsar a Franco. Però treure Franco exigeix saber què ha de substituir-lo. Cadascú de nosaltres té un programa més o menys a punt. El M.S.C. voldria una Catalunya socialista i unida confederativament als altres pobles de la península. Altres voldrien altres coses. Però com que segurament l'entesa ha de ser el més ample possible, no pot tractar-se de realitzar cap programa particular, sino de posar-nos d'acord en uns punts mínims, acceptables per tots els democràtics : retornar les llibertats a Espanya. Què significa això? Si Espanya fos una unitat homogènia, significaria retornar les llibertats d'associació, de premsa, de reunió, etc., etc., i finalment deixar expressar-se «el poble». Però Espanya no és una unitat homogènia; sols les armes han imposat aquesta unitat ficícia, com han imposat la «democràcia orgànica» i l'Estat totalitari.

Hi havia a la península dos pobles que pel dret d'autodeterminació, que és un dret que no neix de les lleis, sino que és molt anterior i que les lleis no fan res més que reconèixer — tenien la llibertat de governar-se autònomament. Els partits catalans i bascs, a la nostra manera, recollim aquesta voluntat de llibertat, de la mateixa manera que les organitzacions espanyoles recullen el general anhel de llibertats democràtiques i socials amb les quals coincideixim.

Retornar les llibertats, pel que fa a Catalunya vol dir doncs que, des del primer moment, els catalans — bo i col·laborant a l'empresa comuna peninsular — tindrem el nostre propi govern, i que en el moment oportú el nostre poble determinarà lliurement el seu pervindre col·lectiu.

Per nosaltres, aquesta és la primera condició d'un restabliment democràtic. Per altres, potser no és així. En tot cas, la confusió ha esterilitzat mantes iniciatives. Val més aclarir-la.

Es el que hem volgut fer amb aquestes ratlles, fixant una posició que — si no ens equivoquem — es autènticament fidel als principis de llibertat que volem restablir tots plegats a la península.

LES FORCES DEMOCRATIQVES de Catalunya s'adrecen a KENNEDY

En el moment oportú, just quan accedia a la Presidència dels Estats Units les Forces Democràtiques de Catalunya «que, per bé que sotmeses a la clandestinitat representen la immensa majoria del nostre poble», enviaren un important missatge al President Kennedy.

La lletra, que ha evidenciat abastament als ulls dels representants americans, el perfecte acord existent a Catalunya entre l'Interior i l'Exili, precisa uns quants punts fonamentals: denuncia la tirania franquista indicant el principal caràcter d'aquest règim «amalgama d'interessos bastards ajudats per Hitler i Mussolini» i del «qual s'han separat ja fa temps els que podien ésser de bona fe».

El missatge de les Forces Democràtiques de Catalunya senyala la greu responsabilitat de l'administració americana en la perduració d'aquest estat de coses i expressa la necessitat que la nova Presidència sàpiga modificar aquesta actitud. Es aquesta esperança — diu la lletra — el que motivà la manifestació dels joves catalans quan conegueren la derrota del Partit d'Eisenhower, l'home que acabava d'abraçar el dictador.

El missatge, fill d'un estat d'esperit i d'un ambient fort a l'Interior fa altres atinades reflexions. Insisteix però particularment en la situació especial de Catalunya, sotmesa a la dictadura que ha volgut destruir el seu esperit i el seu benestar, i afirma la decisió catalana de perseverar en la lluita per la llibertat. Ha estat enviat a la Internacional Socialista, a la C.I.O.S.L. i a la C.I.S.C., i entregat al departament d'Etat per una personalitat catalana.

A TOT EUROPA, RESSONA L'ECO DEL CRIT UNANIM QUE VE DE LA PENINSULA :

LLIBERTAT PELS PRESOS !!!

LES LLIÇONS DE BELGICA : DOS OPINIONS

Federalisme i Socialisme

Els esdeveniments de Bèlgica, amb eleccions sense, obren un nou període en el moviment obrer i socialista europeu. Les lliçons que es dedueixen de la gran gesta dels treballadors tenen valor per tots els que continuem fidels a les banderes del socialisme democràtic i ultrapassen de molt les fronteres de l'estat belga. Quan alguns partits socialistes atrafegats per conflictes de caràcter nacionalitari dubter i s'interroguen, sense recordar principis socialistes que des de fa anys proclamen el dret dels pobles a l'autodeterminació; quan altres socialistes semblen creure que el millor camí per guanyar les eleccions és abandonar punts essencials del programa econòmic del partit, els treballadors belgues recorden a tot el món què és i què ha de ser un partit socialista: Un partit que té per principal missió dirigir la lluita obrera vers el poder, car és en els obrers que, avui com ahir, hi ha les forces necessàries per a transformar les societats europees, i fer-les aptes a conquerir el món modern amb les armes incruents de la tècnica i de l'industrialització.

Les formes d'aquesta lluita poden ésser i han d'ésser distintes: des del municipi fins al parlament; del consell de fàbrica a la direcció de les grans empreses nacionalitzades. La pressió obrera no té ni pot tenir el mateix caràcter que tenia fa 50 anys. Els assalariats formen part avui de zones socials distintes, que sovint ocupen llocs-clau en l'aparell econòmic modern, sense dir-se estrictament «obers». Tot això és cert. Però el fonamental resta el mateix. Quan arriba l'hora del combat els socialistes han de saber combatre. No han d'oblidar mai les finalitats de justícia i de llibertat que són el llevat dels nostres programes, i han de dirigir la lluita de les masses, al seu costat, al carrer — quan és al carrer que les masses han de sortir. Els socialistes han de saber perdre una batalla, sense abandonar ni concessions, quan la força de l'adversari és momentàniament superior. Convençuts de la veritat de la nostra causa, i del triomf a venir.

Heus ací una de les lliçons dels companys de Liège i de Namur. Qui pot dubtar que és ben necessària per a tot-hom?

Però hi ha una altra lliçó molt més important encara per nosaltres, socialistes catalans, i pels socialistes bascs — i especialment pels socialistes espanyols que deurien esforçar-se d'entendre-la. És la que expressava André Renard, en plé moviment vaguistic: «Si, sóc való, i sóc socialista! Si, sóc socialista i sóc federalista! I les dues coses no sols no són incompatibles — sinó que són per mi la mateixa cosa!».

Als socialistes catalans, que trobem a voltes indiferència en el camp internacio-

nal, ens semblava sentir una veu germana que recordava les velles tradicions de la Internacional Socialista, la que defensava el dret de polonesos i txecs a tenir

per Josep PALLACH

llur propi partit, malgrat que Polònia i Bohèmia formessin part d'altres estats. La Internacional que amb Adler i els marxistes austriacs era capaç de discutir i de

plantejar la solució dels problemes nacionalitaris, d'acord amb els principis d'autodeterminació i de pacte que Pi i Margall, a la seva manera — que és la nostra — ensenyà abans als espanyols. La Internacional que no pot confondre socialisme i uniformisme; unió i uniformització, la qual a Espanya (més que Bèlgica, i més que a tot arreu) vol dir reacció i tirania.

(Passa a la pàg. 3.)

BELGICA

Per M. SERRA I MORET

ELS socialistes europeus han estat impressionats per la vaga general revolucionària que els sindicats de la Confederació Obrera i el Partit Socialista belgues han sostingut amb remarcable disciplina i virulència per espai de trenta cinc dies. El fenomen sembla inactual o extemporani car una de les manifestacions més clares de la puixança efectiva de les masses proletàries és l'absència de vagues i lluites violentes en el procés constant de realitzacions socialistes mínimes i ajustament progressiu de situacions econòmiques en l'evolució dels valors socials orientada vers l'expansió i la creixença de la riquesa general. I encara resultava més extraordinari el fenomen pel fet de produir-se a Bèlgica, país capdavant en l'exercici de les pràctiques democràtiques de governament, d'intervenció popular activa en els afers de la comunitat i de major lluerterjar d'una consciència pública lúcida i ben informada.

Els socialistes catalans particularment hem de prendre el fenomen belga com una lliçó apresada en els estudis superiors. Relegats com estem a una lluita elemental i primària contra la barbàrie, és lògic i natural que ens afecti més la proesa lusitana del «Santa Maria» que l'entestada lluita dels treballadors belgues contra una llei anomenada «única» però que té una semblança completa amb les lleis dites d'austeritat promulgades a França, a l'Argentina, a Xile i altres països — sense exceptuar l'Espanya franquista — on la inflació i l'abús del crèdit públic havia arribat a posar en perill el rodatge de l'economia. Llei que els socialistes belgues no podien impedir d'aprovar-se en els cossos legislatius però que podien aconseguir que naixés morta i que, de passada, s'emportés el govern de coalició democrata-cristià-liberal, finalitats assolides i que situen el país davant d'una nova consulta electoral i d'una orientació que ningú no albira per a la solució de problemes fonamentals i capitals per a la vida de l'Estat i de la població en general.

L'acció revolucionària de les masses proletàries belgues semblava desproporcionada a les causes i a les finalitats de la lluita plantejada. Aviat, però, el mateix plantejament de la lluita va posar al descobert la raó fonamental d'aquell esclat d'irritació popular que es produïa en gradació molt distinta a Flandes o a la Valònia, les dues gran regions que relligades en el Brabant formen aquell Estat — Bèlgica — fill de la Santa Aliança que va reajustar l'Europa després de les guerres napoleòniques. La vigorosa capitalitat — Bruselles — i l'alta civilització dels dos grups — el flamant i el való — han assegurat l'equilibri de l'Estat compost el qual, malgrat la ufana de les dues nacionalitats, representava la més recixida manifestació d'harmonia econòmica i política en el mosaic complex de les nacionalitats europees.

Completava les excel·lències del quadre social la saturació socialista que enlloc s'havia produït més eficient i formativa que a Bèlgica, el país de la consciència proletària, de la cohesió i fraternitat obrera i camperola, de la densa i eficaç concentració sindical, del Partit Socialista constructiu, disciplinat, intel·ligent, conductor en matèria de cultura popular, campió

(Passa a la pàg. 4.)

(Vé de la pàg. 2.)

Renard i els seus amics dels sindicats valons i del partit socialista de Valònia, també han hagut i hauran d'afrontar l'acusació de «separatistes». Escoltem llur resposta: — «Hi ha una neta diferència entre el separatisme i el federalisme; nosaltres volem el federalisme que és un principi d'unió per establir l'equilibri». Però no es tracta, evidentment, d'aquest «federalisme» que consisteix a dir-s'ho per no ésser-ne. Ni a deixar aquestes coses per «després», un després que no arriba mai. No. Cal que el federalisme, perquè es pugui expressar demà en les estructures de l'estat comenci a ésser una realitat en les estructures socialistes i sindicalistes. Un partit centralista, centralitzat, donarà naixença inevitablement a un estat centralista i centralitzat, diguir el que vulguin els seus programes. Una central sindical centralitzada farà el mateix. — «La reforma d'estructures sindicals i polítiques, ha de reposar sobre l'organització confederal, que és la millor manera d'unir els treballadors de llengües i de pobles distints» — diu Renard. I als que drecen el fantasma de l'escissió: — «No la provocarem. Volem l'unió, però l'unió amb dignitat»...

Si. Ens cal meditar el que ha passat i passa en aquest gran moviment obrer de l'oest europeu on dos pobles han de conviure i treballar plegats per redreçar una economia que el capitalisme deixa arrossegar-se vers la decadència i el parasitisme. No és similar i pitjor la situació a la península? No hi ha a Espanya varis pobles sotmesos al franquisme i al salazarisme? Es més just i més oportú que mai que els socialistes i sindicalistes catalans — pel que respecta a Catalunya — siguin els millors defensors de les immenses possibilitats econòmiques, socials i polítiques del nostre poble. Els treballadors creen, amb sofrència i amb dolor, aquestes possibilitats que l'egoisme capitalista malmet un xic més cada dia. Els treballadors de demà en serem els hereus. Voldrem posar-les al servei de l'empresa comú, però no volem veure-les expoliades per uns aparells burocràtics, incapaçs de crear res, com ho són sempre els aparells centralistes.

Mentre durava la crisi belga, «El Socialista» de Tolosa, publicava una interessant nota explicant que «la maniobra comunista per introduir el seu dispositiu en el moviment obrer i nacional català semblava fracassada puix que ningú en nom d'aquest partit no havia signat la nota dels partits comunistes».

En efecte, la maniobra fracassà — precisament perquè era una maniobra. Els pobles són o no són. Els valons, com els flamenques, com els catalans, són realitats contra les quals les maniobres a la llarga o a la curta, no serveixen de res. Com a Bèlgica avui, els socialistes de

Catalunya ja fa molts anys que estem convençuts d'això. Segurs de la nostra raó, continuarem el camí emprés. Demanant als socialistes dels altres llocs d'Europa que no es limitin a denunciar maniobres comunistes, sino que facin el ne-

cessari perquè no puguin realitzar-se mai. Una bona manera seria per començar, entendre el que passa a Bèlgica. No hi cap dubte que aleshores comprendrien millor el que ha passat, passa i passarà a Espanya.

DIALEG CORDIAL

Per Joan GILBERT

— II —

Es possible, a casa nostra, obtenir, en un terme relativament curt, la situació econòmico-social dels diversos països occidentals?

Sincerament creim que no. L'evolució tècnico-econòmica del nostre país no ha seguit el ritme de la immensa majoria dels pobles occidentals, i, per aquesta raó, mancats de base econòmica de productivitat elevada, no podrem assolir, durant molt de temps, el nivell de vida dels pobles democràtics europeus. Per això quan llegim molts dels nous programes dels partits socialistes europeus, que fugen del sentit clàssic que s'havia donat al Socialisme, els comprenem, els admirem com a fruit d'una evolució político-social-econòmica, però entenem que, de moment, no seran aplicables a casa nostra.

El socialisme espanyol ha estat, durant molts anys i imposit per medi on es desenvolupava, el més combatiu d'Europa. El futur Socialisme — espanyol i català — caldrà que, amb totes les transformacions que l'experiència aconselli, continuï nodrit d'essències revolucionàries amb una capacitat combativa molt diferent a la majoria de partits germans europeus. El grau de la nostra evolució econòmica, i els sectors privilegiats que perduraran durant temps, i que intentaràn altra vegada, si poden, defensar de nou amb les armes els seus privilegis, ens obligaran a una acció eficient i combativa per a fer-los entrar, de grat o per força, dintre d'un pla de civilitat. La missió de les noves generacions i la d'aquells que volem col·laborar amb elles, és posar el país en un ritme de productivitat i transformació ràpids que ens permeti nivellar-nos amb els països europeus, encara que no siguin els més evolucionats.

Ara bé, al referir-se a l'hipoteca de l'any 1939 voldríem saber concretament quin és el sentit real. Si es tracta de rectificar errors comesos i de variar tàctiques que ens portaren a l'ensulsiada ens sembla molt bé. Tota nova generació pretén millorar les realitzacions de l'anterior, i en el cas concret nostre la cosa és encara més justificada. Però, si per contra, és vol desvaloritzar el sentit fonamental de les idees, si es vol canviar les fonts político-filosòfiques d'on emergeixen, això ja és una altra cosa de la que caldria parlar-ne llargament i on molt exiliats i molts de l'interior, voldríem donar-hi la nostra opinió.

El moviment polític de casa nostra dels anys 1931-39 ve derivat d'un procés polític que dura prop de dos segles; des de l'Enciclopèdia i la Revolució Francesa, el despotisme il·lustrat de Carles III, les Corts de Cadix de l'any 1812, la revolució de Setembre del 1868 i la primera República fins a la proclamació de la Segona, son les mateixes correntes

liberals i democràtiques, amarades de contingut humà, i transformades posteriorment per l'afany de justícia social que senyala les característiques de la nostre època. Si les noves generacions volen seguir la tradició transformadora, trencada massa sovint per la subversió militar al servei de les castes privilegiades, seran dignes les seves actuacions i tots plegats ens trobarem en el camí per fer una Pàtria més lliure i més justa.

I referint-nos concretament a Catalunya direm que el seu recobriment com a poble emana del federalisme pimar-gallia, superat pel catalanisme de Valentí Almirall, després les Bases de Manresa del 1898, la Solidaritat Catalana, el projecte d'Estatut de l'any 1919, l'Estatut de Núria i finalment la Generalitat i l'Estatut de l'any 1932. Tot això emmarcat en una lluita social sostinguda que va elevar el nivell moral i material de la classe treballadora catalana. Seguir aquest camí ascendent, cercar l'esperit del nostre poble d'això amb aquesta tradició històrica, i deixar que Catalunya es pugui manifestar lliurement quan sigui oportú, creiem que és el deure de les noves generacions catalanes.

I en el pla socialista cal recordar que aquest s'arrela i lliga amb les tradicions més pures de l'humanisme. Que vibra i vol obrir-se camí al llarg dels anys rasant per l'etapa del nomenat socialisme utòpic, per trencar-se, finalment, en dos grans corrents ideològics. Això, que tant de mal ha fet al moviment obrer de tot el món, i molt més al de casa nostra, s'ha d'acabar definitivament. Volem un Socialisme sense sectarisme de cap classe i on els factors fonamentals siguin l'home i la llibertat. No caurem ni en els conceptes dictatorials i centralistes que avui els comunistes atribueixen a Marx, ni en les accions irreflexives de l'anarquisme violent. Volem un moviment Socialista progressiu on sigui compatible la llibertat individual amb la transformació econòmica. Volem un socialisme on imperi la lliure voluntat dels seus integrants, sense pressions de cap classe, i on lliurement pugui senyalar-se la trajectòria a seguir, ja sigui pel camí treballós i constant de la transformació evolutiva, ja sigui per l'acció revolucionària, si l'actuació i manca de civisme del nostres adversaris ens hi obliga.

Lumumba, com Imre-Nagy — com Companys! — ha estat assassinat covardament. Les Nacions Unides han de desenmascarar els seus assassins, i no han de tolerar que els crims siguin pretextes per maniobres!

Société Générale d'Impression
Toulouse

Le gérant : A. IBORRA

BELGICA

(Vé de la pàg. 2.)

del mutualisme i el cooperatisme honest i empenedor i infiltrat en tots els òrgans de l'administració pública com element articulador dels teixits de socialització fisiològica. D'acord amb les tradicions nacionals respectives, els valons eren socialistes laics i vanguardistes i els flamencs socials-cristians en majoria, per bé que les dues poderoses branques del proletariat es combinaven saviament per a orientar l'Estat en el corrent de l'evolució econòmica vers la justícia social.

En el curs del temps, l'evolució econòmica incessant, han anat modificant la base d'iguals magnituds en l'equilibri social tan ben trobat entre les dues comunitats — la valona i la flamenca — que constitueixen el llevat i la pasta de l'Estat belga. Els valons, malgrat ésser numèricament minoritaris, eren de fet els dirigents, els que tenien la iniciativa i dominaven els ressorts de l'administració general, però Bèlgica és una democràcia i en democràcia l'espontaneïtat de les forces socials produeix els seus efectes sense correcció ni violència, en socialisme, en capitalisme i en qualsevol altre règim. I ara, de mica en mica, els valons experimenten que van perdent poder i forces, sobre tot d'ençà que les noves fonts d'energia van desplaçant el predomini de la producció hullera, mentre que els flamencs, afavorits pel nombre i la modernitat de llur producció van progressivament relegant els valons a minoria econòmica, nacional i proletària. I, insistentment, potser involuntàriament, els valons parlen d'autodeterminació, d'autonomia, de federació i altres conceptes d'estructuració orgànica dels quals no haurien consentit d'ocupar-se només vint anys enrera. Si Espanya hagués estat un país democràtic, per la llei de les forces econòmiques i socials en lliure concurrència, també hauria estat Castella, la centralista, l'absorbent, la que hauria parlat d'autonomies i de federació ben abans que en parlessin Galícia, Euzkadi o Catalunya.

Valons o flamencs, socialistes o social-cristians, no poden fer-se cap retret, ni adjudicar-se mèrits particulars, perquè tots han fet el que pertocava, tots han estat lleals a llur natura i tots poden presentar-se a concurs bons i sans com els millors equips que pot oferir l'Europa moderna. Aquesta descomposició prematura, aquesta crisi medullar que avui els trastorna, no prové de cap falta llur, de cap manament als principis de progrés social i de planificació política. Prové, evidentment, de la mentalitat creada per la formació de grans Estats sota l'imperi de monarquies absolutes en la liquidació de l'anarquia feudal i l'alba del Renaixement que universalitzava la llibertat i la cultura i volia redimir la humanitat de tots els vestigis de barbàrie. Això feu que el Congrés de Viena creés la Bèlgica aprofitant materials nobles com Flandes i Valònia coronats per una dinastia liberal, aglutinant, eix d'una balança molt sensible. Tot ha donat el millor resultat que es podia esperar-se, però la vida no es deixa enganyar, té impulsos que ha de seguir i no pot fusionar nacionalitats diverses i organismes perfeccionats si no és en forma federativa, ço és, respectant la personalitat i la natura de cada component, sense torçar camins que més aviat es trenquen com ho demostra la vaga revolucionària que marca una fita en la història de Bèlgica, rectificació d'un curs i inici d'una vida més apropiada a la realització dels destins humans.

Creiem que la lliçó de Bèlgica justifica l'existència del Moviment Socialista de Catalunya i destaca com a bons antecedents la Unió Socialista de Catalunya, el Bloc Obrer i Camperol i la Unió de Rabassaires. La polifonia sindicalista, anarquista, socialista i comunista que proclama la universalitat socialista i proletària pura i simple i s'eleva per l'espai com un sputnik deslligat de les lleis terrenes, si no ensopega l'òrbita obligada deixa de gravitar i es perd en el cosmos com una volva impura destinada a la descomposició i a l'evanescència. Ens socialistes catalans no som nacionalistes, ni doctrinaris, ni fanàtics, som àtoms vius, palpant, units a les forces transcendents que menen Catalunya, la humanitat i el proletariat universal per la via segura del demà, de l'avenir de justícia i de pau que els homes esperen tot creant-lo amb la sang del seu cos i la llum del seu esperit.

LA VAGA CONTRA L'OPUS DEI

Per San Ramon de Penyafort l'Opus Dei provocà intencionadament una baralla al pati de la facultat. Els estudiants naturalment contestaren. I aleshores els opusistes aprofitaren la provocació per aconseguir el nomenament d'un professor encarregat de menar una enquesta sobre els incidents — i de venjar-se damunt dels indòcils estudiants

que refusen deixar-se enquadrar per l'Opus. En efecte, el professor-policia, també, com per causalitat, de l'Opus.

La vaga de la Facultat de Dret comença i fou unànimement seguida per tots els estudiants.

Els estudiants de Barcelona han demostrat que ja en tenien prou de l'Opus i de la Falange!

Galvao i el plantejament del problema Iberic

L'acció de Galvao i els seus amics ha estat seguida amb passió a l'Interior d'Espanya. Malgrat els insults de la premsa franquista la gent ha sabut des del primer dia el veritable caient del gest dels insurgents portuguesos. I un dels comentaris que era més escoltat era el que feia esment del plantejament peninsular del combat actual. Galvao hagué de deixar el «Santa Maria»; però les insurreccions d'Angola recorden a tot-hom que la fi de l'imperialisme portugués — paternalista, reaccionari i miserable — apropa. Quin dels dos dictadors caurà el primer? Sigui l'un o l'altre és indubtable que llur liquidació és un fet que ens ateny igualment a tots els peninsulars: catalans, bascs, portuguesos o espanyols. És indubtable també que, per primera vegada des de fa segles, la península pot replantejar-se els problemes d'estructura, que només la miopia o el centralisme tradicional en certes esferes madrilenyes, permet d'amagar. Amb els deplorables resultats que veiem.

En tot cas, a l'Interior el problema ibèric està a l'ordre del dia: avis als que temen encerrar-s'hi.

BON VENT

A L'AMBAIXADOR DELS U.S.A.

La nova del canvi d'ambaixador s'ha sabut a Barcelona durant l'estada del senyor Lodge entre «nosaltres» — es a dir entre la trepa de militars, de marquesos i de comteses que han constituït durant els anys de la seva estada aquí l'essencial de les seves amistats. Naturalment entre aquesta «pandilla» no hi mancava el senyor Aznar, que considera que les possibilitats de continuar gaudint dels beneficis del règim depenen en bona part de l'esmentat ambaixador — i que «desitja que no ens deixi».

Llástima! A Washington no han escoltat Aznar. No sabem naturalment què serà el successor ja nomenat, però — per malament que ho faci — és difícil que sigui pitjor que el senyor Lodge. Per aquest senyor, Espanya eren els nobles — amics de la senyora i de la noia —, els militars, els industrials i alguns toreros. El poble: eis treballadors, els pagesos o els intel·lectuals, els desconceixia totalment. Caldria demanar-se si els ha vist mai.

Així s'expliquen els seus continuats afalacs al règim feixista, les seves marxaques a Franco — i finalment el balanç tràgic per les relacions hispano-americanes, que deixa al darrera: els Estats Units eren el país més admirat del poble fa deu anys: avui és el país més detestat — amb raó o sense.

La responsabilitat d'aquest milionari yanqui desitjos de fregar-se amb els «grandes» d'Espanya és enorme. El seu successor tindrà molta feina, si vol conèixer realment el país, i si vol informar com cal a Washington del que pensar i volen els espanyols.